

ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು

ಡಾ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ-ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು.ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದವರು. ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಹಾಡು, ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು, ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿನ ಹಾಡು ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳು ಚಳುವಳಿಯ ಹಾಡುಗಳಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗಿದೆ. ನೋವು, ಕೋಪ, ವಿಷಾದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾವ್ಯ ಬರೆಯುವ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಆತ್ಮಕಥೆ ಊರುಕೇರಿ.

ಅವತಾರಗಳು- ವಿಚಾರ ಲೇಖನ.ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಗಳು ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಭಾಷಣಕಾರರು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ 2 ಬಾರಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ

ದಲಿತರೇ ಬರೆದಂತಹ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ನೋವು, ದುಃಖ, ಅಸಹಾಯಕತೆ, ಕೋಪ, ಆವೇಶ, ದೌರ್ಜನ್ಯ, ಶೋಷಣೆ ಕುರಿತು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು ಕವನದ ಆಶಯ :-

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವನವನ್ನು ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಜೀತದಾಳಾಗಿ ದುಡಿದರು ಒಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಕನಸಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪರಾಧೀನ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವನವು ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳ, ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನಲುಗಿರುವವರ, ವರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಬಡ, ದಲಿತರ ನೋವು, ದುಃಖ, ಅಸಹನೆ ಅಸಹಾಯಕತೆಯ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುವಂತದ್ದು.

ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆ, ಅನ್ಯಾಯದ ಚಿತ್ರಣ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಟ್ಟುವಂತಿದೆ. ದಲಿತರ ಮೇಲಿನ ದೌರ್ಜನ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಪರಾಧೀನರಾಗಿ, ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ, ದುಡಿಯುವ ಶ್ರಮಿಕವರ್ಗದ ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಕನಸು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಚೋಮ ಎಂಬ ಪಾತ್ರವು ಇಡೀ ದಲಿತ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂತಹ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಾತ್ರದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು. ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚೋಮನ ಮೂಲಕ ನೋವು, ದುಃಖ, ಅಸಹಾಯಕತೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಜೀತದಾಳಾಗಿ ಇದ್ದರು, ದುಡಿದರು ಒಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಹ ಪಡೆಯಲಾಗದೆ ಕನಸಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಚೋಮನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಸಮಾನತೆಯ ವ್ಯಾಪಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

'ಚೋಮನದುಡಿ 'ಕಾದಂಬರಿಯ ಮುಂದಿನ ಭಾಗವೆಂಬಂತೆ ದಲಿತ ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು 'ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು' ಎಂಬ ಕವಿತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಈ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಮಕ್ಕಳ ಕನಸು ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿರುವ, ಬದಲಾವಣೆಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನಶೈಲಿ, ನೋವಿನ, ಸಂಕಟದ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಚೋಮನ ದುಡಿ ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಚೋಮನಿಗೆ 4 ಗಂಡು, ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಕಾಳ, ನೀಲ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಗುರುವಾ, ಚನಿಯ ಈ ಐದು ಜನರು ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು. ಮಕ್ಕಳ ಚಿಕ್ಕವರಿದ್ದಾಗಲೇ ಚೋಮನ ಹೆಂಡತಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾಳೆ. ಎರಡು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಚೋಮನೇ ತುಂಬಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಾ ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಆಶಾಕಿರಣವಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ರೂಪ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕರು. ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ನಮಗಿರಲಿ ಬರುವ ಸುಖ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗಲಿ ಎಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಆಸೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಹಾಗೆ ಚೋಮ ಒಂದು ತುಂಡು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಮಕ್ಕಳು ಸುಖವಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಬಯಸಿರುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಬದುಕಿನ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಹೋದಾಗ ಅವನ ಅಸಹಾಯಕತೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ? ಮಕ್ಕಳ ಮುಂದೆ ಅದೇ ಆಸೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದು ಕನಸಾಗಿ ಉಳಿದರೆ

ದೌರ್ಜನ್ಯದ ತುತ್ತತುದಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ನೋವಿನ, ದುಃಖದ ಹಾಡು ಈ "ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಡು".

ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು ಇಡೀ ದಲಿತ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯುವಜನಾಂಗವು ಸಹ ಜಾತಿ-ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಲುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ಕಣ್ಣಿನ ತುಂಬಾ ಆಸೆ ಕನಸು ಹೊತ್ತಿರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಆಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೋವಿನಿಂದ ನರಳುತ್ತಿರುವವರು ಸದಾ ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಹೊಲ,ಗದ್ದೆ,ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಜೀವಿಸುತ್ತಿರುವವರು. ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಾಣದವರು, ಆಸೆ,ಕನಸುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಅಳಿಸಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವವರು. ತಬ್ಬಲಿಗಳು ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು.

ದಲಿತ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳು, ಶ್ರಮಜೀವಿಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬಲಿಷ್ಠರು ಉಕ್ಕಿನಂತಹ ದೇಹವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು. ಆದರೆ, ಮನಸ್ಸು ಮಾತ್ರ ಹೂವಿನಂತೆ ದು. ಮೃದು ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ನಾಜೂಕಿನ ಮನಸ್ಸು. ತಮ್ಮದೇ ಸ್ವಂತ ಸಣ್ಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಗೇಣಿ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಕನಸು ಇವರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಭೂಮಿತಾಯಿಯೂ ಏಕೋ, ದಲಿತ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳನ್ನು ಮಲಮಕ್ಕಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಉತ್ತು, ಬಿತ್ತು ಬೆಳೆದು ಗೊಬ್ಬರ ನೀರನ್ನು ಉಣಿಸಿ ಕಷ್ಟಪಡುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಏನೇನು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತು ಸಮಯ ಕಳೆಯುವ ಶ್ರೀಮಂತ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೆ ಎಕರೆಗಟ್ಟಲೆ ಜಮೀನು ಇರುತ್ತದೆ. ದುಡಿಯದೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಸಮಾನತೆ, ಅಸಹಾಯಕತೆ ಇವುಗಳ ನಡುವೆ ನಲುಗುವವರು ಈ ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು. (ದಲಿತ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು) ಏಕೆಂದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಚೋಮನ ಎಂಬುದು ಇದರರ್ಥ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಬಳುವಳಿ. ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜಾತಿ ಮತದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಲತಲಾಂತರಗಳು ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಚೋಮ ಮೊದಲು. ಈಗ ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಅಷ್ಟೇ. ಬದಲಾವಣೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಬದುಕು ಅಸಹನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಯಜಮಾನರುಗಳ ಸುಂದರ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಂಪಾದ ಹೂವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೌಂದರ್ಯದ ರೂಪವಾದರೆ, ಬಡ ದಲಿತರಿಗೆ ಅಪ್ಪನು ಬೆವರನ್ನು ರಕ್ತದಂತೆ ಸೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆ ರಕ್ತದ ಬಣ್ಣವೇ ಹೂವಿನ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ. ಇದು ಅಪ್ಪನ ಶ್ರಮದ ಸಂಕೇತ. ಇಂದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಐಷಾರಾಮಿ ಬದುಕಿಗೆ ಅಪ್ಪನೇ ಕಾರಣ. ಅವನ ರಕ್ತವೇ ಕಾರಣ. ಶ್ರೀಮಂತರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬಡ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮ್ಮ ಬೆವರನ್ನಲ್ಲ ರಕ್ತವನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನಕ್ಕೆ, ಹಬ್ಬದ ಊಟಕ್ಕೆ, ತುಂಬಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ತುಂಬಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಾತೊರೆಯುವ ಧಣಿಗಳ ಹಬ್ಬದ ಊಟಕ್ಕಾಗಿ ಖಂಡವ ಕಿತ್ತು ಕೊಟ್ಟವರು ಅಂದರೆ ತಮ್ಮ ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಶ್ರೀಮಂತರ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆದವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದರು ಈ ಭೂಮಿ ಇವರದಲ್ಲ. ನೆಲೆನಿಂತ ಭೂಮಿಯು ಸಹ ಇವರದಲ್ಲ. ಇನ್ಯಾರದೋ ಆಸರೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವವರು. ಸ್ವಂತಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಬದುಕು, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಇಲ್ಲದ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ವಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುವವರು ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು.

ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಚೋಮನ ದುಡಿ ಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಚೋಮ ಎಂಬ ಪಾತ್ರವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಜನತೆಗೂ ಗೊತ್ತು. ಅಂದರೆ ಜಾತಿಯತೆ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಬಡತನ-ಸಿರಿತನ ಎನ್ನುವ ಅಸಮಾನತೆಯಲ್ಲಿ ನಲುಗಿಹೋಗಿರುವ ಚೋಮ ಕೇವಲ ಪಾತ್ರವಲ್ಲ, ದಲಿತ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಇಂತಹ ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ಇಂದಿನ ದಲಿತ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಲೆತಲಾಂತರದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ. ಚೋಮನ ಮಕ್ಕಳಾದರು (ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು) ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆದು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗಿ ಬದುಕುವ ಆಸೆ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸಾಗಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.